

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	8320204250
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8320204250.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa G. A., bývajúceho v L., proti synovi navrhovateľa G. R., bývajúcemu v R., o zníženie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11Pc/32/2020, o návrhu syna navrhovateľa na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11Pc/32/2020 Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 11Pc/32/2020 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu syna navrhovateľa (ďalej len „oprávnený“) na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). Návrh odôvodnil tým, že je študentom maturitného ročníka na I., preto je jeho účasť na hodinách v škole veľmi dôležitá a vycestovanie na súdne pojednávanie do Humenného by bolo minimálne n a t r i d n i , č o j e p r e n e h o n i e l e n č a s o v o , a l e a j n á k l a d m i s t ý m s p o j e n ý m i (u b y t o v a n i e , s t r a v a) p o š k o d z u j ú c e a n a d r á m e c j e h o f i n a n č n ý c h m o ž n o s t í .

2. Navrhovateľ s návrhom oprávneného na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti nesúhlasil, keďže je podľa neho neodôvodnený. Uviedol, že oprávnený má ako študent cestovné na Slovensku zadarmo a na pojednávanie nie je potrebné cestovať tri dni, keďže pojednávanie je v jeden deň. Taktiež poukázal na skutočnosť, že oprávnený je už viac ako jeden rok zamestnaný v spoločnosti LPP Slovakia, s. r. o., a preto školu pravidelne nenavštevuje.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky („ďalej len najvyšší súd“) ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie návrhu na prikázanie veci (ako súdu najbližšie spoločne nadriadenému vec prejednávajúcemu súdu - Okresnému súdu Humenné a Okresnému súdu Bratislava I, ktorému sa má vec podľa návrhu oprávneného prikázať) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh nie je opodstatnený.

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 154 CMP, na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

6. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

7. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

8. Civilný mimosporový poriadok okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP) o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti neustanovuje inak, preto treba na danú vec aplikovať ustanovenia CSP o prikázaní veci inému súdu.

9. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. K prikázaní sporu inému súdu možno preto pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie sporu iným, než príslušným súdom znamenalo z komplexného pohľadu hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci.

10. Dôvody delegácie môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia strán, ale aj doterajších výsledkov konania. Dôvody na strane sporu vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu, vždy však musí ísť o situáciu osobitného zreteľa. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhú stranu sporu.

11. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetu sporu a pomerov oboch strán sporu. Súd prihliada na pomery a dopad prípadného prikázaní veci tak vo vzťahu strany, ktorá vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na pomery a dopad prípadnej delegácie veci na druhú stranu sporu.

12. V danom prípade oprávnený odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu najmä časovou náročnosťou účasti na pojednávaní, ako aj nepriaznivou finančnou situáciou. Tieto dôvody podľa názoru najvyššieho súdu nevykazujú znaky takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I neprinesie oproti prejednaniu sporu Okresným súdom Humenné zjednodušenie prístupu k súdu pre strany sporu (povedie len k zjednodušeniu prístupu k súdu jednej zo strán), ani nepovedie k zhospodárneniu, či urýchleniu konania, dokonca ani k spoľahlivejšiemu a dôkladnejšiemu posúdeniu veci po skutkovej stránke.

13. Zo všeobecného hľadiska miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa súdneho procesu bez ďalšieho nevyvolávajú zmenu príslušnosti súdu. Výcestovanie na súdne pojednávanie nemusí byť pre oprávneného časovo náročné, ak požiada súd o určenie termínu pojednávania tak, aby mohlo prebehnúť v jeden deň. Taktiež strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Oprávnený poukazujúc na jeho nepriaznivú finančnú situáciu môže využiť bezplatnú právnu pomoc, a to v Centre právnej pomoci (ďalej len „CPP“), ktorá túto poskytuje bezplatne

pre občanov, ktorí splnia nimi požadované podmienky. Spis nasvedčuje tomu, že oprávnený sa na CPP neobrátil, nepodal žiadosť o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

14. Najvyšší súd tiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

15. Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu syna navrhovateľa nevyhovel.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.